

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Rzeszów, dnia czwartek, 8 sierpnia 2024 r.

Poz. 3498

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE NR P-II.4131.2.267.2024 WOJEWODY PODKARPACKIEGO

z dnia 7 sierpnia 2024 r.

Działając na podstawie art. 85, 86 i 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024r. poz. 609).

STWIERDZAM NIEWAŻNOŚĆ

uchwały Nr 29/III/2024 Rady Miejskiej w Jaworniku Polskim z dnia 24 czerwca 2024r. w sprawie nadania statutu Sołectwa Manasterz w części dotyczącej § 19 ust. 1 w zakresie zapisu: „oraz radnego/radnych Rady Miejskiej w Jaworniku Polskim z danego” i § 24 ust. 8

Uzasadnienie

Rada Miejska w Jaworniku Polskim w dniu 24 czerwca 2024r. podjęła uchwałę Nr 29/III/2024 w sprawie nadania statutu Sołectwa Manasterz. Uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 8 lipca 2024r.

Przedmiotową uchwałą Rada Miejska uchwaliła Statut Sołectwa Manasterz zwany dalej „Statutem Sołectwa”. W podstawie prawnej ww. uchwały powołano m.in. art. 35 i art. 40 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym.

Przeprowadzona przez organ nadzoru analiza uchwały wykazała, że część regulacji tego aktu narusza obowiązujące przepisy prawa w związku z tym w dniu 15 lipca 2024r. zostało wszczęte postępowanie nadzorcze w sprawie stwierdzenia ich nieważności.

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że stosownie do przepisu art. 40 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U. 2024r. poz. 609) zwanej dalej „ustawą”, uchwała rady gminy w sprawie nadania statutu sołectwu, jest aktem prawa miejscowego, który zgodnie z art. 87 ust. 2 Konstytucji RP, zaliczany jest do źródeł prawa powszechnie obowiązującego na obszarze działania organów, które je ustanowiły. Odnosi się do niej zatem zasada wyrażona w art. 94 Konstytucji RP, w myśl której akty prawa miejscowego stanowiące są na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie. Ustawowe upoważnienie do stanowienia przez radę gminy statutu sołectwa zawiera przepis art. 35 ust. 1 ustawy, stosownie do którego organizację i zakres działania jednostki pomocniczej określa rada gminy odrębnym statutem, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami. Jednocześnie w art. 35 ust. 3 ustawy ustawodawca ustalił zakres przedmiotowy unormowań, jakie bezwzględnie powinien zawierać statut jednostki pomocniczej, wskazując, iż akt ten określa w szczególności:

- 1) nazwę i obszar jednostki pomocniczej,
- 2) zasady i tryb wyborów organów jednostki pomocniczej,
- 3) organizację i zadania organów jednostki pomocniczej,
- 4) zakres zadań przekazywanych jednostce przez gminę oraz sposób ich realizacji,
- 5) zakres i formy kontroli oraz nadzoru organów gminy nad działalnością organów jednostki pomocniczej.

Stosownie zaś do art. 36 ust. 2 ustawy sołtys oraz członkowie rady sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania.

W ocenie organu nadzoru przedmiotowa uchwała, w części wskazanej w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego, została podjęta z istotnym naruszeniem przepisu art. 36 ust. 2 ustawy. W treści § 19 ust. 1 Statutu Sołectwa postanowiono bowiem, że „Rada Sołecka składa się z 7 członków oraz radnego/radnych Rady Miejskiej w Jaworniku Polskim z danego”. Przepuszczalnie w zapisie tym chodziło o radnego lub radnych z danego sołectwa. Pomimo, iż ustawa nie zalicza rady sołeckiej do kategorii organów sołectwa, to jest ona traktowana jako podmiot wspomagający i opiniodawczo - doradczy sołtysa. W treści art. 36 ust. 2 ustawy ustawodawca, poprzez określenie trybu wyboru członków rady sołeckiej, przesądził o szczególnym charakterze tego podmiotu.

W świetle powyższego, w Statucie Sołectwa Rada Miejska nie była uprawniona do powołania do składu rady sołeckiej radnego/radnych z danego sołectwa. Przewidziane przez Radę Miejską rozwiązanie odnośnie składu rady sołeckiej zawarte w § 19 ust. 1 w zakresie zapisu: „oraz radnego/radnych Rady Miejskiej w Jaworniku Polskim z danego” stanowi również przekroczenie delegacji ustawowej zawartej w wyżej przytoczonym art. 35 ust. 3 pkt 3 ustawy.

Z kolei w treści § 24 ust. 8 Statutu Sołectwa dotyczącym zasad wyboru sołtysa przyjęto następującą regulację cyt.: „Jeżeli dwóch lub więcej kandydatów otrzymało równą liczbę głosów o wyborze rozstrzyga losowanie przeprowadzone przez Obwodową Komisję Wyborczą.

W losowaniu mają prawo uczestniczyć kandydaci.” Unormowanie takie w sposób istotny narusza przepis art. 36 ust. 2 ustawy, zgodnie z którym, jak wyżej wspomniano, sołtys oraz członkowie rady sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania. Należy wyraźnie podkreślić, że ustawodawca w treści ww. przepisu jednoznacznie rozstrzygnął w jaki sposób wybrany ma być sołtys. W tym zakresie za niedopuszczalne uznać należy wyłonienie i ustanowienie organu wykonawczego sołectwa w drodze losowania.

Mając powyższe na uwadze, należy stwierdzić, że wskazane na wstępie regulacje Statutu Sołectwa nie są prawidłowe i w sposób istotny naruszają ustawę o samorządzie gminnym.

Z tych względów, stwierdzenie nieważności ww. uchwały Rady Miejskiej w Jaworniku Polskim w tej części, jest uzasadnione.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie ul. Kraszewskiego 4A za pośrednictwem Wojewody Podkarpackiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

z up. WOJEWODY PODKARPACKIEGO
Dyrektor Wydziału Prawnego i Nadzoru

Magdalena Kryczka